

Міністерство культури України
Міністерство освіти і науки України
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
Національна історична бібліотека України
Академія наук вищої освіти України
Гімназія №109 ім. Т.Г. Шевченка м. Києва

Тарас Шевченко
(1814—1861)

МАТЕРІАЛИ
Всеукраїнської науково-практичної
конференції

**«ФЕНОМЕН ТАРАСА ШЕВЧЕНКА:
ЛІНГВІСТИЧНИЙ, ІСТОРИЧНИЙ
І МИСТЕЦТВОЗНАВЧИЙ АСПЕКТИ»,**
присвячена 200-літтю
від дня народження
Тараса Шевченка

27-28 лютого 2014 р.

Київ – 2014

Бойко Ірина Миколаївна
асpirантка Національної академії керів-
кадрів культури і мистецтв

КОНЦЕРТИ У НАЦІОНАЛЬНОМУ МУЗЕЇ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ЯК ФОРМА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ АКАДЕМІЧНОГО МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

До святкування 200-річчя від дня народження Т. Шевченка, що відмічається у 2014 році, планується завершення реконструкції Національного музею Тараса Шевченка у м. Києві. Музей повинен стати сучасним культурно-просвітницьким центром зі спеціальним залом для проведення камерних концертів класичної музики.

Практика концертної діяльності в музеї Т. Шевченка існує більше десяти років. Останнім часом концерти відбувались регулярно і на високому виконавському рівні, що сприяло виникненню потреби в спеціальному приміщенні для проведення.

Форми проведення концертів різні – тематичні, присвячені творчості одного композитора та музиці конкретної епохи, лекції-концерти, концерти до пам'ятних свяtkovі.

Музей співпрацює з Представництвом австрійської фортепіанної фабрики «Brodmann» в Україні, яка надала рояль для виступів музикантів. Результатом сучасної праці став культурно-мистецький проект «Музика в музеях Києва». У рамках цього проекту відбувся цикл концертів «Діалоги епох». Тематика проведених концертів досить різноманітна – «Brodmann – дебют», «Поезія Т. Шевченка у творах українських композиторів», «Гітара в Україні. П'ять років натхнення», «Фортепіанні романтики», «Сторінками вокальних циклів. Р. Шуман», «Весна З посмішкою крізь віки», «Шедеври фортепіанної музики», «Урок музичної історії», «Шедеври камерної музики», «Барви осені», вокально-поетичний монодрама «Вічне кохання» та ін.

У музеї також відбулися концерти, присвячені творчості окремих композиторів – від класиків до сучасників. Студенти Київського інституту музики ім. Р. Шевченка провели ювілейні концерти до 200-річчя від дня народження С. Гулак-Артемовського, 170-річчя М. Лисенка та 160 – річчя М. Аркаса.

Вокальній творчості В. Сільвестрова був присвячений концерт за участю І. Степаненко (сопрано) та Р. Репки (фортепіано). За участю композитора М. Шуха відбувся концерт «Міражі з відламків моєї пам'яті». Композитор А. Стельмах представив свої твори у виконанні студентів факультету музичного мистецтва Київської дитячої академії мистецтв.

Проведення концертів у музеї сприяло поширенню міжнародних культурно-мистецьких зв'язків. У них брали участь відомі музиканти з різних країн – піаністи І. Башмет, І. Степаненко та В. Холоденко з Росії, Чісато Кусунокі з Японії, Ніколас Хорвас з Хорватії, піаністка і педагог О. Яблонська та гітарист Джей Бакі із США.

Серед виконавців, що брали участь в концертах – народні артисти України В. Білик, О. Василенко, заслужені артисти України Л. Дедюх, О. Дмитренко, В. Білевич, В. Білевич-Білевич, Т. Гавриленко, солістки Національної філармонії України О. Сирота, Т. Полторжицька, Т. Андрієвська, заслужений діяч мистецтв України О. Ковальчук, лауреат 15-х міжнародних конкурсів, піаністка А. Федорова, лауреати міжнародних конкурсів В. Тартаковський, О. Антоненко, Д. Марчук, Ю. Риссак, Г. Гайдай, Г. Тітова, Н. Романова, М. Компанець, К. Товстуха, І. Шестеренко, О. Білевич, О. Пушкарська, Р. Басюк, солістки Національної опери Т. Ганіна, Д. Білевич, артисти Національної опери – В. Таран, О. Мороз, В. Корнілова, Т. Гайдай, професійні колективи – національний ансамбль солістів «Київська капелла» (керівник В. Матюхін) та «Київські солісти» (керівник Ю. Литун), камерні ансамблі «Альма», «MarCello» та ін.

Позитивним напрямком у концертній діяльності музею також є надання можливості виступати учням музичних шкіл та студентам вищих музичних навчальних закладів. За підтримки Президентського фонду Л. Кучми «Україна» відбувся концерт «Запалюючи серця», де у виконанні стипендіатів фонду, лауреатів міжнародних конкурсів, скрипальів І. Бондаренко і Т. Жмендак прозвучала творчість композиторів епохи бароко.

У проведенні лекції-концерту «Поезія Т. Шевченка у творчості українських композиторів» брали участь студенти Київського інституту музики ім. Р. Глєра. Музей відбувся концерт студентів класу заслуженої артистки України, професор НМАУ ім. П. Чайковського Н. Толпиго (фортеціано).

Серед виступаючих також хорові колективи — хор ім. С. Павлюченка Київського національного університету культури і мистецтв (керівник — О. Скопцова), хор Київського інституту музики ім. Р. Глєра (керівник — Г. Горбатенко), Львівський дитячо-юнацький хор «Радунія» (керівник — Н. Манько).

Треба відмітити, що більшість концертів відбувались на благодійній основі, що створювало доступні умови відвідування для всіх бажаючих.

Концерти в Національному музеї Тараса Шевченка сприяють залученню молоді до класичної музики та популяризації академічного виконавського мистецтва, що є особливо важливим у сучасних умовах домінування масової культури.

Гавеля Богдан Русланов
провідний редактор редакційно-видавничої
відділу наукової частини
Національної академії керівних
кадрів культури і мистецтв

ЦЕНЗУРНІ ЗАБОРОНИ ТВОРІВ Т.Г.ШЕВЧЕНКА В КОНТЕКСТІ ПОЛІТИЧНИХ ТА КУЛЬТУРНИХ ПРОЦЕСІВ XIX СТ. В УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ

Актуальною проблемою сьогодення є дослідження політичних та культурних процесів XIX століття на українських землях, які відбувалися в умовах знаманітних цензурних заборон. Щоб рельєфно простежити цей процес, потрібно як можна точніше побачити героїв, що втілювали протидіючі серед яких особливе місце посідає культурно-просвітницька та літературна лінійка Т.Г. Шевченка.

Предметом нашого дослідження є довідки, цензурні акти, циркуляри та інші засідань цензурних установ, що зберігаються у фондах бібліотек та архівів України, у яких відбиті репресії, застосовані до видання та поширення на теренах Російської імперії творчості Т.Г. Шевченка протягом означеного періоду.

Зміст та наслідки духовно-цензурного нагляду, створеного російським монархівством, досліджується в працях А.В. Мез'єра, О.М. Скабічевського, Арсен'єва, О. Котовича, М.К. Лемке, Н.В. Дрізена.

У праці історика російської цензури Н.Г. Патрушевої частково висвітлена діяльність цензурних комітетів і цензорів на землях Малоросії, Новоросії, Слобідської України в XIX — на початку ХХ століття.

У працях Зайончковського, М.О. Грінченка досліджуються питання історії та політики російського самодержавства в галузі цензури та друку. Дослідження О.Л. Надточій присвячено російській цензурі і виданню творів Т.Г. Шевченка (1861—1916), висвітленню та систематизації заборон видання та спадщини на теренах Російської імперії його творчої спадщини.

<i>Телеки М. М.</i>	
Роль морфологічної категорії способу у витлумаченні модальності як категорії модусу (на матеріалі епістолярного тексту Т. Г. Шевченка).....	52
<i>Філіна А. П.</i>	
Співець українського слова	54
<i>Харченко С. В.</i>	
Зі спостережень над граматикою україномовного перекладу роману С. Енджеєвича «Українські ночі, або Родовід генія»	55
ПОСТАТЬ І ТВОРЧІСТЬ Т. ШЕВЧЕНКА В АУДІОВІзуАЛЬНИХ МИСТЕЦТВАХ	
<i>Бараній А. Ю.</i>	
Т.Г. Шевченко-символ єдності західноукраїнської та наддніпрянської української культури кін. XIX-поч. ХХ ст.	57
<i>Барановська Д. О.</i>	
Поетична спадщина Шевченка в українському кінематографі	59
<i>Бойко І. М.</i>	
Концерти у Національному музеї Тараса Шевченка як форма популяризації академічного музичного мистецтва	60
<i>Гавеля Б. Р.</i>	
Цenzурні заборони творів Т.Г.Шевченка в контексті політичних та культурних процесів ХІХ ст. в українських землях.....	62
<i>Казарян А. Р.</i>	
Образ Т.Шевченка в українському кіно	64
<i>Липник М. П.</i>	
Драма «Назар Стодоля» Тараса Шевченка, як мистецьке джерело музично-поетичної природи українського класичного театру	66
<i>Михальчук Т. П.</i>	
Музика в житті і творчості Тараса Григоровича Шевченка.....	67
<i>Палкіна І. І.</i>	
Використання віршів Т. Шевченка у пісенній творчості гурту «Кому вниз»	68
<i>Склір Р. С.</i>	
Український народний танець в творчості Т.Г. Шевченка	70